

เทศน์เช้า วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ตั้งใจฟังธรรม วันนี่วันพระ วันนี่วันพระ ชาวพุทธเรามีวันพระ วันโกน ทางโลกเขามีวันเสาร์ วันอาทิตย์ แต่เพราะความโลกเป็นใหญ่ๆ เราก็ต้องหยุดเลื่อนวันพระ วันโกนมาเป็นวันเสาร์ วันอาทิตย์ พอวันเสาร์ วันอาทิตย์ เราก็ห่างไกลจากศาสนาไป ห่างไกลจากศาสนาไป วันเสาร์ อาทิตย์ไป พอเสาร์ อาทิตย์ เขาก็ไปโบสถ์กัน แต่วันพระ วันโกน เราไปวัด ไปวัด เพราะวันพระ วันโกน มันเกี่ยวเรื่องกับจันทรคติ น้ำขึ้นน้ำลงต่างๆ มันเกี่ยวกับอาชีพ อาชีพทางโลกไง

ทางโลก เราเกิดมา เราเกิดมากับโลก เราเกิดมากับโลก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็เกิดมากับโลก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีพระเจ้าสุทโธทนะเป็นพ่อ มีพระนางมหายาเป็นแม่ มีพ่อแม่แม่เหมือนกันทั้งนั้นนะ คนเกิดมาเป็นโลกทั้งนั้นนะ แต่ความเป็นโลก ความเป็นโลก เวียนว้ายตายเกิดในวัฏฏะ ดุสิ จักรวาลมันแปรสภาพของมันไป มันหมุนเวียนของมันไป ชีวิตของคนก็เหมือนกัน ชีวิตของคนมันเวียนว้ายตายเกิดไปเหมือนกัน เมื่อก่อนคนเรามี ๑๐ กว่าล้าน เดี่ยวนี้มีเกือบ ๑๐๐ กว่าล้าน เวียนว้ายตายเกิดในวัฏฏะ

การเวียนว้ายตายเกิดในวัฏฏะมันเป็นโอกาสให้คนสร้างคุณงามความดี คนเกิดมาแล้ว สร้างแต่ความเลวทราม ความเลวทรามมันก็ติดกับหัวใจนั้นไปไง ย้ำคิดย้ำทำจนเป็นจริตเป็นนิสัย ความเป็นจริตเป็นนิสัยมันคิดอย่างไรมันก็ทำของมันอย่างนั้นไง นี่พูดถึงว่าไม่มีศาสนานะ เวลาไม่มีศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นโพธิสัตว์สร้างแต่คุณงามความดีๆ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างอำนาจวาสนามา พอสร้างอำนาจวาสนามาเป็นพระโพธิสัตว์ สร้างแต่คุณงามความดีมา

ในปัจจุบันถ้าใครเป็นพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์ที่บารมียังไม่เต็ม เขาคิดอะไร เขาทำอะไร มันก็ผิดพลาด แต่พระโพธิสัตว์ที่บารมีเต็มขึ้นมา คิดอย่างไร ทำอย่างไร ก็ถูกต้องดังงามไปทั้งนั้นนะ แต่ความถูกต้องดังงามอย่างนั้นมันก็เวียนว้ายตายเกิดในวัฏฏะไง แต่ถึงเวลาที่ที่สุด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ “เราจะเกิดชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย” อันนี้คืออำนาจวาสนาบารมีไง

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้ธรรมขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องขวนขวายในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง การขวนขวายในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง ขวนขวายมาจาก ศีล สมาธิ ปัญญา

ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้ามันรวมลงเป็นละเอียดขึ้นมาเป็นมรรค มรรค มีมรรคมีผลขึ้นมาณะ อันนั้นเป็นสิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประพฤติปฏิบัติขึ้นมาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอาสิ่งนี้มาสอนพวกเรา เอาสิ่งนี้ เอาศีล สมาธิ ปัญญา เอามรรคเอาผลมาสอนพวกเรา

แต่ทำคุณงามความดี ทำคุณงามความดีก็เป็นคุณงามความดีไป ถ้าทำคุณงามความดีก็เป็นมุมมอง มุมมองของคนว่าเป็นความดีของเขา แต่มุมมองของคนเป็นความดีของคนอื่น คนดีกับคนดีทะเลาะกัน คนดีกับคนดีแข่งดีกัน ความแข่งดีแข่งขั้วมันก็เป็นเรื่องของโลกของกิเลส ตัณหาความทะยานอยาก

วันพระ วันโกน ถ้าวันพระ วันโกน วันนี้เป็นวันพระด้วย ชาวพุทธสอนให้มีสติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพานนะ “ภิกษุทั้งหลาย เธอจงพิจารณาสังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด” ความไม่ประมาทไม่เดินเลื้อยในชีวิตนั้นนะ พระพุทธศาสนาสอนอย่างนั้น ถ้าพระพุทธศาสนาสอนอย่างนั้น คนมีสติสัมปชัญญะทำอะไรก็มีความผิดพลาดน้อยลง ถ้าคนโง่เขลาทำอะไรด้วยความพลั้งเผลอ มันก็มีความผิดพลาดมากมาย ถ้ามามากมายแล้วชีวิตมันก็ตกต่ำ ชีวิตนี้ถ้ามันจะสูงส่ง สูงส่งที่ไหน สูงส่งที่ทำคุณงามความดี

แต่เราเห็นมากในโลกนี้ คนที่ทำคุณงามความดี เขาดีมาตั้งแต่เกิด ทำไมเขาทุกชีวิตเขา มีแต่ความทุกข์ประจำชีวิตของเขา อันนั้นมันก็สร้างเวรสร้างกรรมมาทั้งนั้นนะ การสร้างเวรสร้างกรรมมา ถ้าเขาทำคุณงามความดีของเขา เขามีแต่บาปกรรมบาปอกุศลตามชีวิตของเขาไป แต่ถ้าเขาไม่ทำละ ถ้าเขาไม่มีสติปัญญาของเขา เขาไม่มีจุดยืนของเขา เขาจะทุกข์ยากขนาดไหน

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งนี้เป็นเรื่องโลกๆ โลกมันสร้างภาพได้ไง การสร้างภาพๆ มันสร้างภาพของโลก แต่ถ้าเป็นความจริงๆ ความจริงของเรา วันนี้วันพระ แล้วพอวันพระขึ้นมา มันเริ่มต้นขึ้นจากว่ามันจะเข้าพรรษา เขาจะให้มันเป็นสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา เวลาส่งเสริมพระพุทธศาสนา เราก็ส่งเสริมพระพุทธศาสนา มันก็เป็นธุรกิจเป็นการค้าเป็นการโปรโมต เป็นอะไรไป นั่นเป็นเรื่องโลกๆ นะ

แต่ถ้าเรามีหัวใจที่เป็นธรรมๆ นะ เราส่งเสริมพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาขึ้นมาจากไหน พระพุทธศาสนามาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมมา มีรัตน ๒ มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม เวลาองค์สมเด็จพระ

สัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม แสดงธัมมจักข มีพระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม นี่เรามีพระสงฆ์ขึ้นมา พระสงฆ์คือใคร

พระสงฆ์คือลูกชาวบ้านมาบวชเป็นพระ มาบวชเป็นพระแล้วมีความมูมานะ มีความขยันหมั่นเพียร มีการประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เขามีองค์ความรู้ของเขา เขามีความเป็นจริงในใจของเขา ถ้ามีความเป็นจริงในใจของเขา เขามีจุดยืนของเขา เขารู้รอบขอบเขต เขารู้รอบจักรวาลรอบวิภวภูฏะไฉน คนเกิดมาจากไหน เกิดมาทำไม แล้วอยู่ไปทำไม แล้วอยู่สิ้นสุดแล้วไปเป็นอย่างไร นี่หลักศาสนามันอยู่ที่นี้

ถ้าสัปดาหฺสงเสริมพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนา ถ้าสงเสริมในหัวใจ นี่ภายนอกภายใน ถ้าภายนอกเขาทำอย่างนั้นถูกต้องดีงาม ความถูกต้องดีงาม มีลูกมีหลานพามาวัด เราพามาวัดเพื่ออะไร พามาวัดเพื่อคบบัณฑิต ให้เห็นสังคม เขาพามาวัดๆ วัดเขาเป็นอย่างนั้นนะ วัดเขามีน้ำใจต่อกัน เขามาถึงศาลาโรงธรรม เขามาฟังธรรมของเขา เขามาเสียดสละทานของเขา แล้วเขาให้สิทธิของคน มันจะรอนสิทธิๆ กันด้วยชุมชน พอมีชุมชนขึ้นมา คนมันก็จิตนิสัย เขาก็ให้มีน้ำใจต่อกัน ไม่เบียดเบียนกัน ให้โอกาสต่อกัน

เวลาฟังธรรมๆ ด้วยความสงบระงับของเรา เพื่ออะไร เพื่อตัดดวง ตักดวงอะไร ตักดวงสิ่งที่เรามองข้ามๆ ใจ มองข้ามก็กายกับใจๆ เราเห็นแหละ ถ้ากายกับใจๆ สิ่งที่เรามองข้ามทั้งหมด สิ่งใดเรายังไม่ได้ทำเลย ในบ้านนี้งานของเรามหาศาล เกิดมาก็เพื่อชวนชวายทำหน้าที่ของเรา ก็ชวนชวายแต่ข้างนอกไป แล้วก็ปล่อยหัวใจโยนทิ้งมันไป หัวใจที่ว่าเป็นนามธรรมไปหมด ยิ้มแย้มแจ่มใส หัวใจทุกข์ระทม

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านให้มีศีล ให้มีสติ ให้มีปัญญา เรามีสติมีปัญญาของเรา นี่ไง ที่เรามาตัดดวงๆ มีสติปัญญาของเรา สิ่งที่เราคิด สิ่งที่เราทำ มันก็ทำมาทั้งนั้นนะ ทาน ศีล ภาวนา ผู้ที่ทำทานร้อยพันพันไม่เท่ากับถือศีลบริสุทธิ์หนึ่ง มีศีลบริสุทธิ์ร้อยพันพันไม่เท่ากับเกิดทำสมาธิขึ้นมาหนึ่ง มีสมาธิขึ้นมาร้อยพันพัน ถ้าไม่ฝึกหัดใช้ปัญญานะ มันไม่มีประโยชน์อะไรเลย ถ้ามันเกิดปัญญาขึ้นมา ศีล สมาธิ ปัญญา ปัญญามันเกิดขึ้นมา

ทำทานร้อยพันพันไม่เท่ากับเราถือศีล คือความสงบระงับนี้ เรานั่งอยู่ทำอะไร เรานั่งอยู่ที่นี่ เรามีศีลต้องมีธรรมใช้ใหม่ ศีล ๕ เราไม่ล่วงเกินศีล ๕ เราต้องมีคุณธรรมด้วยใจ ไม่ฆ่าสัตว์ แล้วก็นั่งมองมันใช้ใหม่ ปล่อยให้มันอดตายหรือ เราไม่ฆ่าสัตว์ เราก็ต้องมีเมตตาดี สัตว์ที่มันตกทุกข์ได้ยาก ถ้าเราช่วยเหลือเจือจานได้ นี่ธรรม มีศีลมีธรรม

ว่ามีศีลๆ มีศีลก็ขอนไม้ไผ่ ขอนไม้มันไม่เคยทำผิดกับใครเลย ขอนไม้ไม่มีชีวิตใจ แต่คนที่มีความรู้สึกรู้สีก็นึกคิดใจ ถ้ามันปกติของใจ ใจมันปกติมันก็คืนธรรมนี้ไง ถ้ามันคืนธรรมขึ้นมามัน

ก็ต้องมีสติปัญญาโล่งทันมันไป วันสงเสริมพระพุทธศาสนา สงเสริมหัวใจของเรา สงเสริมคุณธรรมภายในเรา

ภายนอก ภายนอกเราก็สงเสริมกัน ภายนอกใครมีกำลังใครก็ช่วยเหลือเจือจานกันใช่ไหม ผู้ใหญ่ก็ดูแลเด็กใช่ไหม เด็กที่มันจะผิดพลาดพลั้งไป เราก็ช่วยเหลือเจือจานมัน คอยเตือนสติมันไปไง ถ้ามันไม่ฟังเรา เราได้ทำแล้ว ถ้ามันไม่ฟังเรานะ เราก็ไม่เสียใจภายหลังไง เพราะเราได้ตักเตือน เราได้ช่วยเหลือแล้ว ถ้าเขาไม่ได้ช่วยเหลือตัวเอง มันก็สุดวิสัยไง นี่ไง เราจะแบกโลกไม่ได้ คนแบกโลกทุกข์ตายเลย

แต่คนเจือจาน คนเจือจานเพื่ออะไร เพื่อเป็นสมบัติของเราไง เราได้ทำแล้ว เราสบายใจนะ ถ้าเราไม่ได้ทำ เราเห็นสิ่งใดที่ขาดตกบกพร่อง เรามีโอกาสทำได้แต่เราไม่ทำ พอเราไม่ทำ พอไปคิดได้ภายหลังนะ ทำไมวันนั้นไม่ทำ ทำไมวันนั้นไม่ทำ มันติดใจไป เห็นใหม่ แต่ถ้าเราได้ทำแล้ว ทำแล้วความผิดพลาด ทำแล้วเขาไม่ยอมรับ ทำแล้วเขายังคือดั่งของเขา อันนั้นก็กรรมของสัตว์

กรรมของสัตว์ ดุสิ สิ่งในโลกนี้ จริตนิสัยของคนไม่เหมือนกัน พอไม่เหมือนกัน ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมอริยสัจจะความจริง เวลาลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา มีดวงตาเห็นธรรมแต่ละองค์ เอตทัคคะไม่เหมือนกัน ความไม่เหมือนกันเพราะจริตนิสัย ความเป็นจริตนิสัยของเขา จริตนิสัย พันธุกรรมของจิตมันฝังมากับใจดวงนั้น ถ้าใจดวงนั้นนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านแก้ไขก็แก้ไขแบบนี้ไง แก้ไขใจของคน ถ้ามันมีจริตนิสัยอย่างไร ตรงกับกิเลสอย่างไร ท่านจะแก้ตรงนั้น

แต่ของเราอนาคตังสญาณมันไม่สมบูรณ์แบบเพราะสร้างอำนาจสมาธิไม่เท่ากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใช่ไหม ถ้าไม่เท่ากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ก็ยังมีอำนาจสมาธิ มีอำนาจสมาธิเจือหล่งฟุ้ง ฟุ้งเหตุฟุ้งผล กาลามสูตรๆ เริ่มต้นด้วยศรัทธาด้วยความเชื่อ ถ้าไม่มีศรัทธา ไม่มีศรัทธา คนก็ไม่เคารพตนเองเลย คนเราไม่มีศรัทธา ไม่มี ความมั่นคงเลยใช่ไหม คนเรามันต้องมีจุดยืนของตน มีความศรัทธาของคน คนมันถึงมีสำนึก สามัญสำนึกของเรา

สามัญสำนึกของคน คนมันดีตรงไหน ดีตรงหัวใจที่มันรู้ตัวมันเอง มันมีสามัญสำนึกไหม เรามีศรัทธาของเราไหม เรามีศรัทธา เราก็มีการศึกษาไง ศึกษามา ศรัทธามันต้องมีปัญญาไง ปัญญา เวลาประพฤติปฏิบัติไป กิเลสมันก็ปลิ้นปล้อนไป กิเลสในใจนี้สำคัญนัก มันมีความเห็นของมันทั้งนั้นนะ ศึกษาธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้าใจหมด “นิพพานเป็นเช่นนี้เอง นิพพานเป็นเช่นนี้เอง” มันทุกข์จะตายบอกนิพพานเป็นเช่นนี้เอง มันทุกข์จะตายที่ไหน

กาลเวลามันหมุนเวียนไปนะ สายน้ำมันไม่เคยไหลกลับนะ เวลามันไปแล้วดึงกลับไม่ได้นะ ของสิ่งใด ดุสิ ตอนนีรถโบราณ ของโบราณเขาทำเลียนแบบ เขาเอามาขายได้ทั้งนั้นนะ

ของสิ่งใดมันสมมุติมันทำได้ทั้งนั้นนะ แต่ชีวิตของเรามันหมดไปแล้วมันหมดไปเลย ความคิดดีๆ ที่มันมีกับเรา พอมันผ่านไปแล้วนะ มันเสียใจภายหลัง ทำไมไม่ค้นคว้าไม่ศึกษา นี่ไง สิ่งที่มีค่าๆ ไง ถ้ามีศรัทธามีความเชื่อของเราแล้วชวนชวายของเรา

คูลี งานทางโลกอาบเหงื่อต่างน้ำมีแต่ความทุกข์ความยากทั้งนั้นนะ เราหามาด้วย น้ำพักน้ำแรงของเรา ทำไมเราต้องมาเสียสละๆ เพราะคนมันเห็นแก่ตัว คนมันไม่รู้จักหัวใจของมัน มันถึงไม่เสียสละไง แล้วของเก็บได้ๆ มันเป็นประโยชน์กับใครละ เก็บให้มันเน่ามันเสียใช้ไหม

แต่คนที่มึสติปัญญาของเขา เราหามาด้วยน้ำพักน้ำแรงของเขาใช้ไหม ปฏิภาณไหว ได้มาด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ใจ ได้มาด้วยน้ำพักน้ำแรงใจ เวลามันเสียสละไปมันได้ผล ได้ผลเพราะอะไร สิ่งนี้มันฝังดินไว้ๆ สิ่งที่เราฝังดินไว้ ฝังไว้ในหัวใจใจ ฝังดินไว้

จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เราต้องเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เราดูจิตนิสัยดี ทำไมเราไม่คิดแต่เรื่องดีงาม ทำไมเราไม่มีอำนาจวาสนา ทำไมเราทำอะไรไม่ประสบความสำเร็จนี่ไง นี่ก็เหมือนกัน ฝังดินไว้ๆ สิ่งที่เราเสียสละไปมันฝังในหัวใจไว้ ฝังที่ตรงไหน

ถ้าไม่มีความคิดอยากปรารถนาจะทำบุญ ไม่มีความคิดที่จะทำ มันทำได้ไหม สิ่งที่มีของมันหยิบออกไปไม่ได้ มันแบมือของมันไม่ได้ มันกำของมันไว้ แล้วกำไว้ก็ไม่ได้ด้วย กำไว้ก็เป็นวัตถุทั้งนั้นนะ สิ่งนี้คูลี กระดาษกำไว้จนเปียกจนแฉะ มันให้ใครไปไม่ได้หรอก แต่ถ้าจิตใจมันมีแรงปรารถนา มันมีศรัทธาความเชื่อของมัน มันเชิดชูนะ คูลี คนใส่บาตรๆ เขาเทใส่ศีลระ อธิษฐานๆ ทำอะไร อธิษฐานยกขึ้นนะ แล้วอธิษฐานนะ หัวใจที่มันปรารถนามันฝังลงไปใภาสวะในภพ ในชาตินั้นนะ นี่ไง สิ่งที่เป็นทิพย์ๆ มันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะที่มันหมุนเวียนของมันไป

สิ่งที่เราแสวงหามา แสวงหามาด้วยน้ำพักน้ำแรง ทำไมเราต้องให้ ทำไมต้องเสียสละไง ก็มันเสียสละฝังลงไปใภานั้น มันเป็นทิพย์สมบัติ แต่เราจะไม่รู้ไม่เห็น ใอันนี้เป็นความเชื่อใจ แต่ถ้าความจริง ความจริงมันเป็นแบบนี้

พระพุทธศาสนา พุทธศาสน์มันยิ่งกว่าวิทยาศาสตร์ มันเป็นความจริง ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ใถ้าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ไม่อย่างนั้นเราจะมาแตกต่างกันอย่างนี้หรือ มาปากกัดตีนถีบกัน อยู่อย่างนี้หรือ ทุกคนทำไมไม่ยอมให้เป็นคนดีละ พระเจ้าบันดาลให้หมดก็ให้มันเสมอกันสิ ใจ้รำรอยสมความปรารถนา สมความสุขทั้งนั้น เป็นจริงไหม มันเป็นจริงไปไม่ได้ใ เป็นจริงไปไม่ได้ เพราะอะไร

กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน แม้แต่จิตนิสัย ความคิด มันบอกถึงเวรถึงกรรมของคนนะ ทำไมคนมันคิดอย่างนี้ ทำไมคนมันทำอย่างนี้ มันมาจากไหนนั่นนะ มันมาจากภูตมิถิภาวะ มันมาจากภวสวะ มันมาจากภพ มาจากฐิติจิต มันมาจากกัณบั้งในใจอันนั้น มันมาจากกัณบั้งในใจอันนั้นนะ แต่ถ้าคนเขาทำดีๆ นี่ไง ที่เสียสละทาน มันจะเข้าสู่กัณบั้งหัวใจอันนั้นไง ถ้ากัณบั้งหัวใจอันนั้นคิดแต่สิ่งที่ดีๆ ใจ เราคิดสิ่งที่ดีๆ

ทางโลก ทางคนพาลใจ เราคิดสิ่งที่ดีๆ เราก็โดนคนเอาวัดเอาเปรียบตลอดไปไง การเอาวัดเอาเปรียบกับเราเสียสละ มันต่างกันไหม การเอาวัดเอาเปรียบนั้นนะเวรกรรมของเขา เขาสร้างเวรสร้างกรรมแล้วเราไปอิจฉาเขาหรือ เราไปอิจฉาไฟไช้ไหม คนมันกอบไฟเข้าไปในใจแล้วเราไปอิจฉาตาร้อนมันหรือ

แต่คุณงามความดีสิ เราคบบัณฑิต ไปวัดไปวา เขาเสียสละ เขาทำความดีของเขา เขาสร้างคุณงามความดี เออ! มันน่าอิจฉาคนอย่างนี้ มันน่าอิจฉาคนที่เสียสละ น่าอิจฉาคนที่เขาออกไปนั่นนะ เพราะอะไร เขาได้คุณงามความดีของเขา เออ! อันนี้เราอยากได้ ใ้เวรกรรมใครไม่อยากได้ เวรกรรมไม่มีใครเขาอยากได้หรอก แต่มันไปอิจฉา อิจฉาตาร้อนเขา นั่นเวลาเรื่องกิเลสมันคิด มันคิดอย่างนั้นนะ

แต่ถ้าเป็นธรรมๆ เป็นธรรม นี่พูดถึงวันส่งเสริมพระพุทธศาสนา ถ้าส่งเสริมพระพุทธศาสนาส่งเสริมแบบทางโลก ทางโลกเขาช่วยเหลือเจือจานกัน เขาจุนเจือกัน อันนั้นเราก็เห็นด้วยนะ อันนั้นมันเป็นวัฒนธรรมของเราไง เป็นการเครื่องหมายว่าแสดงคุณงามความดีเป็นอย่างนี้ไง แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ของเรา วันพระ วันโกน เนสัชชิก ไม่นอน มุมานะพยายามทำใจของตนให้ได้

ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต หมั่นเพียร ขวนขวาย จะไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เห็นไหม วันพระ วันพระผู้ประเสริฐ ใจมันประเสริฐ ถ้าใจเราประเสริฐ มันประเสริฐอย่างไร นี่ไง ทิพย์สมบัติๆ สมบัติที่เป็นทิพย์ คุณธรรมๆ ในใจนะ

แต่เราไปมองกันแต่สิ่งภายนอกไป แม้แต่บวชเป็นพระมาก็ชิงดีชิงเด่นกัน ชิงแต่ชื่อเสียง กิตติศัพท์กิตติคุณ นั่นนะโมฆบุรุษตายเพราะลาภ ลาภสักการะมันเกิดมาจากอะไร เกิดมาจากการแย่งชิง

แต่ถ้ามันเป็นคุณงามความดี เสียสละไป โยนทิ้งไป โยนออกไปให้หมดใจ ยิ่งโยนออกไปมากเท่าไร นี่ยิ่งโยนออกไป กลิ่นของศีลกลิ่นของธรรมมันเป็นไปของมันเอง ถ้ากลิ่นของศีลกลิ่นของธรรม นี่โดยสัจจะใจ

กรรมจำแนกให้สัตว์เกิดต่างๆ กัน แล้วกรรมดี กรรมดีที่ทำไปแล้วนะ กรรมดีนะ ทำโดยที่ไม่ปรารถนา ทำโดยความไม่ต้องการ ทำแบบโยนทิ้ง มันเป็นความจริงของมันทั้งนั้นนะ มันรำลือไปเอง พอคำรำลือนั้นนะ ดูสิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนะ เวลาตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใครๆ ก็ปรารถนาอยากพบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใครๆ ก็ปรารถนาไป

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พราหมณ์เขานิมนต์ไว้ไง แล้วเกิดเพศภัย เกิดภัยแล้ง จนเขาลืมไป องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เขาทอดทิ้งเลย ในพรรษา จนพระโมคคัลลานะ อึดอัดมาก จะพาพระไปบิณฑบาตทวีปอื่นเลย

เวลาเกิดภัยแล้ง ดูสิ เราเกิดภัยแล้ง ดูสิ ซีกลงหนึ่งมันจะมีแต่ฝนตกรุนแรง ซีกลงหนึ่งมีแต่แห้งแล้ง นี่แต่ละทวีปไป เวลาพระโมคคัลลานะมีฤทธิ์มีเดชทำขนาดนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่เรื่องโลกๆ ใจ ห้ามไม่ให้ทำ มีขันติธรรมทนไปอย่างนั้นไป เวลาออกพรรษาแล้ว เวลาพราหมณ์เขาคิดขึ้นมาได้เขาเสียใจ เขามาขอโทษขอโพยไป เพราะเขาอาราธนาไว้เอง แล้วในพรรษา พระเราต้องจำพรรษา นี่ไง เวลามันเกิดเพศภัย เกิดวิฤตติต่างๆ ขึ้นมาในชีวิต ถ้ามีสติมีปัญญามันแก้ไขของมันได้ทั้งนั้นนะ นี่พูดถึงปัญญาๆ นะ ถ้ามีปัญญา

นี่พูดถึงว่าส่งเสริมพระพุทธศาสนาภายนอก ภายใน ภายนอกที่เขาส่งเสริมกัน เราก็สาธุ นะ เห็นเขาทำคุณงามความดีไป ทำคุณงามความดีกัน เราก็อนุโมทนาไปกับเขา ชื่นชมไปกับเขา

แต่ความชื่นชมนั้น ภายนอก ภายใน เราชื่นชมแต่ภายนอก ร่างกายอาบน้ำอาบท่าสะอาด บริสุทธิ อู๋ย! พรมน้ำหอมเต็มไปหมดเลย เต็มมันก็เนา แต่ภายในๆ ภายในมันอยู่ในกองขี้ อยู่ในไหนดมันก็แจ่มแจ้งของมัน ภายในของเรา เอาอะไรไปทำความสะอาดมัน

ศีล สมาธิ ปัญญา สิ่งชำระล้างความสะอาดในหัวใจของเราได้ไง น้ำอมตธรรม สิ่งที่เป็นคุณธรรม ถ้าทำขึ้นมาเป็นเรา เราจะส่งเสริมที่นี้ ถ้าส่งเสริมที่นี้เนะ ที่ไหนเขาทำเป็นกิจกรรมของเขา เราก็สาธุไปกับเขา

แต่เวลาพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์ เราต้องการความสงบความสงบ เราต้องการหัวใจที่ผ่องแผ้ว ศาสนามันอยู่ที่นี้เนะ แก่นของธรรมๆ ใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาองค์เดียวสอน ๓ โลกธาตุ เวลาเทศน์ว่าการมาได้ปัญจวัคคีย์ ได้ยสะ บริวารของยสะ เป็นพระอรหันต์ทั้งหลายเลย “เธอทั้งหลายพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์”

บ่วงที่เป็นโลก ส่งเสริมพระพุทธศาสนาภายนอก บ่วงที่เป็นโลก บ่วงที่เป็นทิพย์ ภาวนาไปแล้วลุ่มหลง ภาวนาแล้วไปมีดบอด เห็นไหม “เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์ เธออย่าไปซ้อนทางกัน โลกนี้เราร้อนนัก โลกนี้เราร้อนนัก”

เขาส่งเสริมพระพุทธศาสนาทางโลก เขาครีครื้น เขาสนุกสนานของเขาณะ หัวใจเขาร้อนร้อน หัวใจเขาอับเฉา หัวใจเขามีแต่ความทุกข์ทั้งนั้น นี่ไง โลกนี้มันเราร้อนนัก มันเราร้อนในหัวใจใจ ข้างนอกจะปรนเปรอจะมีความอุดมสมบูรณ์ขนาดไหน ในหัวใจมีแต่ความทุกข์ทั้งนั้น

ฉะนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอกว่า “โลกนี้เขาเราร้อนนัก เธออย่าไปซ้อนทางกัน”

พระอัสสชิเวลาออกไปยังได้พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปได้ชฎิล ๓ ฟันอง ได้พระอรหันต์มาอีก ๑,๐๐๐ กับ ๕๐ กว่าองค์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรมได้พระอรหันต์เป็นร้อยเป็นพันนะ

นี่ของเรา เราเป็นชาวพุทธๆ ส่งเสริมพระพุทธศาสนา ส่งเสริมเข้ามาข้างในนี้ เราต้องการที่สงบที่สงบ ที่เขาครีครื้น ที่เขาสมบูรณ์ นั่นก็สาธุไปกับเขา แต่ของเรา เราต้องมีหลักมีเกณฑ์ของเราไป เพื่อประโยชน์กับเรา เพื่อความจริงใจดวงนี้ เอวัง